

væsentlig del af byrderne igennem 25 år“ deltog.

I et indlæg ved afslutningen af debatten erklærede USA, at man i erkendelse af, at visse regler i pagten kunne være genstand for fortolkningstvivl, burde anlægge en pragmatisk fremgangsmåde og prøve at nå til en ordening, som både kunne styrke den fredsbevarende funktion og sikre pagtens overholdelse. Hovedvanskeligheden var, hvilket organ der skulle være kompetent med hensyn til etablering af og kontrol med de fredsbevarende operationer. Problemet var at finde retningslinier, som forenede sikkerhedsrådets politiske autoritet med behovet for et enkelt udøvende organ, som kunne være ansvarlig for de operative beslutninger. Skønt USA var overbevist om, at generalsekretæren ville være velegnet, ville man ikke benægte, at det canadiske forslag om et underudvalg i medfør af pagtens artikel 29 fortjente overvejelse. USA var fortsat af den opfattelse, at sikkerhedsrådet havde det primære ansvar for opretholdelsen af fred og sikkerhed, men måtte dog fastholde, at dette ansvar ikke var eksklusivt. I tilfælde, hvor sikkerhedsrådet var ude af stand til at handle, måtte generalforsamlingen have residual myndighed i spørgsmål om konkrete fredsbevarende operationer.

Herudover måtte man holde sig følgende væsentlige betragtninger for øje: FN måtte opretholde og forbedre sin mulighed for uopholdeligt at kunne anvende fredsbevarende styrker i en nødsituation — udgifterne til fredsbevarende operationer burde være alle medlemslandes kollektive ansvar — såvel mandskab som materiel burde stå parat og være til øjeblikkelig rådighed i nødsituationer. I sidstnævnte forbindelse ville det være overordentlig nyttigt, om generalsekretæren i forvejen kunne forsynes med nøjagtig oplysning fra medlemsstaterne om, hvilke former for bistand, der kunne påregnes. Sikkerhedsrådet kunne så anmode medlemslandene om at udfylde eventuelle tomrum eller selv sørge for uddannelse af nødvendige specialister. Beslutning herom kunne tages på 25. samling uden præjudice for arbejdet i 33-magtsudvalget.

Sovjetunionen understregede — ligesom de øvrige socialistiske lande, der deltog i debatten — på ny princippet om nøje over-

holdelse af pagten under udførelsen af fredsbevarende operationer og begrundede det nuværende dødvande i 33-magtsudvalget og dets arbejdsgruppe samt i de fortrolige, bilaterale forhandlinger mellem USA og Sovjetunionen, med den kendsgerning, at dette princip fortsat ikke anerkendtes generelt. Det var beklageligt, at 33-magtsudvalget og arbejdsgruppen ikke havde gjort fremskridt, og at der endog var opstået vanskeligheder om visse formuleringer vedrørende model I, hvorefter der havde hersket enighed det foregående år.

Under multilaterale og bilaterale forhandlinger i det forløbne år havde det klart vist sig, at visse stater forfulgte en politik, der tog sigte på, at det faktiske ansvar for visse sider af de fredsbevarende operationer skulle forblive hos personer, som besad nøgleposter i FNs sekretariat med udelukkelse af sikkerhedsrådets og den militære stabskomité's myndighed. Udvalgets opgave var derfor for det første at sikre, at alle bestræbelser for at nå til enighed om de praktiske og administrative sider af de fredsbevarende operationer var baseret på pagtens fundamentale forudsætninger, for det andet at forhindre, at der atter forekom ensidige aktioner i een medlemsgruppes interesse.

Danmark erklærede i sit indlæg (bilag 11), at det på basis af den optimisme, som knyttede sig til 33-magtsudvalgets beretning til 24. generalforsamling, havde været med stor tilfredshed og ikke ubetydelige forventninger, at Danmark i 1970 overtog den plads i udvalget, som var blevet ledig ved Sveriges udtræden, og at det derfor var en så meget desto større skuffelse, at der var gjort så ringe fremskridt i det forløbne år.

Man forstod imidlertid fuldt ud, at de problemer, arbejdsgruppen havde behandlet i det forløbne år, var mere komplicerede og kontroversielle end de problemer, der var behandlet i 1969, og at fremskridt ikke kunne forventes med samme hast. Arbejdsgruppen burde derfor opmuntres til at fortsætte sine bestræbelser.

Dette standpunkt havde Danmark indtaget af to årsager: For det første havde arbejdsgruppen selv givet udtryk for håb om, at den før eller senere ville være i stand til at overvinde de alvorlige vanskeligheder, som i mange år havde plaget organisationen, og at de manglende fremskridt alene